

Beretning nr. 7. Beretning afgivet af Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik den 24. juni 1991

## Beretning

vedrørende

### institutioner i en ny sikkerhedsordning

Udvalget har behandlet beretningens emner på to møder, og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren, som er besvaret i et samråd 2. maj 1991.

På denne baggrund ønsker et *mindretal* (Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) at udtale følgende:

#### *Kapitel 1. Indledning*

Internationalt samarbejde vokser stadig i betydning. Sikkerhed kan kun skabes i fællesskab og kun ved at bygge på et bredt sikkerhedsbegreb, der inddrager politiske, sociale, kulturelle og økonomiske forhold – såvel som militære. Sikkerhedspolitik bør tilsvarende føres med en bred vifte af midler.

USA og Sovjetunionen spiller hver på sin måde fortsat en vigtig rolle for Europas sikkerhed. En sikkerhedsordning, der udelukker disse to lande, vil ikke være stabil. De vigtigste institutioner i en sådan bred ordning af sikkerhed i fremtiden er derfor FN, CSCE, NATO og EF.

#### *Kapitel 2. FN som garant for den globale sikkerhed*

FN har siden sin oprettelse i 1945 været afskåret fra at opfylde sin vigtigste målsætning

om at skabe global fred. Årsagerne skal bl.a. findes i modsætningerne mellem Øst og Vest samt Nord og Syd. Med den kolde krigs ophør er der nu en mulighed for, at FN kan komme til at spille den rolle, organisationen var tiltænkt.

I en tid, hvor sikkerhed ikke alene defineres militært, er FN's meget brede emneområde vigtig. Organisationen har mulighed for at koordinere en global indsats inden for flere områder.

Golf-krigen illustrerede både FN's styrke og svaghed. Det lykkedes i Sikkerhedsrådet at få tilslutning til en række resolutioner, der fordømte Iraks invasion af Kuwait. Mere afgørende var det, at FN's mulighed for at gennemføre en økonomisk blokade og at gribe militært ind i en konflikt blev afprøvet for første gang med billigelse af samtlige permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet. Netop den militære indsats i Golf-krigen afslørede samtidig FN's svaghed. Organisationen er ikke i besiddelse af et militært kommandosystem, som aktivt kan bekæmpe aggression, men er afhængig af medlemmernes egne militære styrker og officerer. Desuden er den mulighed, som findes i FN-pagtens artikel 43 for at indgå sådanne aftaler med medlemsstaterne, hidtil ikke forsøgt udnyttet.

For at leve op til fremtidens krav bør det nu overvejes at give FN's militære stabskomite